

V Lubine sa konala historická žatva

Historická žatva u gazdu Milana Zemanoviča na Kopcovom v Lubine sa tento rok konala 22. júla. V rámci koseckého kalendára šlo o jedinečné podujatie svojho druhu vzhľadom na spôsob kosenia a ukladanie do riadka či následné spracovanie nakoseného až po uloženie do stodoly.

Tradičné kosenie obilia.

Každý rok na gazdovstve Milana Zemanoviča pribudne nástroj, pomocou ktorého nazrieme hlbšie do histórie spracovania obilia. Začalo sa to najprv zrepasovaním historickej mláčačky s pohonom. Neskôr pribudli cepy, drevené lopaty, sitá, rajtáre a tento rok to bol gepel - zariadenie prevádzajúce silu ťažných zvierat (koní, volov) na ťochový moment na remenici. Primárnym nástrojom na kosenie obilia je tradičná kosa, tá okrem ostria má na kosisku pripevnený aj takarov, ide o hrable alebo v niektorých regiónoch Slovenska ide o sieť, mech či plachtu oblúkovitého tvaru. Takarov je časť kosa slúžiacia na uloženie obilia do zvislého zákosu tak,

aby sa žneci lepšie odoberalo obilie a ukladalo do snopkov. Kosenie obilia kosou, ukladanie obilia do snopkov a výroba povriesla na zaväzovanie snopkov, zväzanie snopkov na rebrináku ťahanom koňmi, vyhadzovanie snopkov na mláčačku pomocou drevených vidlí a tzv. „špajzovanie“ - vkladanie obilia do mláčačky a rozväzovanie povriesla patria medzi základné činnosti na spracovanie obilia. Ďalším produktom je slama, ktorá nachádza využitie hlavne ako podstielka pre domáce zvieratá. Vymlátené zbožie slúži na mletie múky či obživu pre domáce zvieratá. Po náročnej práci sa aj v minulosti, aj v súčasnosti udržiava krásny zvyk - odovzdanie žatevného

venca a žatevného chleba gazdovi. Pri krájaní chleba gazda pred jeho rozkrojením symbolicky nožom prežehná pecuň a každému, kto sa pri tejto práci pričínil aktivitou, kúsok daruje.

Koseckú akciu historická žatva v Lubine sprevádzala hudba, chutné jedlo - bryndzové halušky, baraní a divinový guláš, nápoje a hlavne srdečná atmosféra

ANDREA BÉREŠOVÁ

FOTO - JÁN LUKÁČ

Záverečné hrabanie - dozber po dokosení obilia.

Zväzanie snopkov na rebrináku.

Marek Hedvigy predviedol ukážku klepania kôs - v lubinčine „kucjé kosí“ pomocou tzv. dengelaparátu. Ide o zariadenie pracujúce na princípe lisu. Vloženie ostria kosa medzi dve čeluste sa stlačením materiálu kosa natiahne a tým sa dosiahne jeho rovnomerné stenčenie. Naostrením osličkou je kosa nachystaná na kosenie.

Po ťažkej práci gazda Milan odovzdáva každému kúsok žatevného chlebíka ako odmenu.

inzercia

Lubomír Pastucha - člen Slovenského koseckého spolu a jeho podakovanie matke prírode za úrodu.

Snopky povrieslom viaže Maruška z Česka.

Všetko pro záhradkárov a pol'nohospodárov

Prípravky na ochranu rastlín

Výživa rastlín, hnojivá

Pomocné prípravky

Substráty, netkané textilie, trávne zmesi

Moridlá, repelenty, inokulanty

DDD prípravky

Stimulačné látky

sanaplant.sk